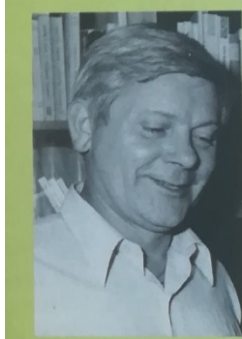

Dzień dobry,

Podczas tej lekcji poznacie wiersz **Zbigniewa Herberta** pt. „Przesłanie Pana Cogito”. Zapoznajcie się najpierw z notą biograficzną poety.

Zbigniew Herbert (1924–1998) – wybitny polski poeta, eseista. Z powodu cenzury debiutował dopiero po 1956 roku tomikiem wierszy *Struna światła*. Później wydał zbiory *Hermes, pies i gwiazda*, *Raport z oblężonego miasta*, ale popularność przyniósł mu *Pan Cogito*. Często w swej twórczości odwoływał się do mitologii, aby dotrzeć do istoty antycznych postaw jako prawzorów postępowania współczesnego człowieka. W latach 80. XX wieku stał się sztandarowym poetą polskiej opozycji antykomunistycznej. Jego bezkompromisowy sprzeciw wobec zła głoszony nie tylko w poezji, ale i w życiu, wciąż wzbudza szacunek i skłania czytelnika do refleksji nad własną postawą etyczną. Był jednym z najpoważniejszych pretendentów do literackiej Nagrody Nobla.

Zanim przeczytacie utwór, musicie wiedzieć, kim jest tytułowy Pan Cogito. Pan Cogito to bohater liryczny wielu wierszy Herberta. Jego imię pochodzi od łacińskiej sentencji Kartezjusza – „*Cogito ergo sum*” (*Myślę, więc jestem*). Cogito - człowiek myślący, potrafiący uczynić użytek z własnego rozumu, rozważający świat. To postać mająca wiele cech swojego twórcy, a jednocześnie uosabiająca współczesnego człowieka – inteligentnego i wykształconego, potrafiącego krytycznie spoglądać na otaczający go świat. Ma silny kręgosłup moralny, jest nieugięty oraz wierny swoim wartościom i ma odwagę głosić swoje poglądy.

Przeczytajcie, proszę, wiersz Herberta. Możecie też wysłuchać recytacji tego utworu w wykonaniu samego poety. Następnie spróbujcie samodzielnie zinterpretować wiersz. Pomogą Wam w tym pytania zawarte pod tematem lekcji.

<http://www.fundacjaherberta.com/tworczosc3/poezja/pan-cogito/przeslanie-pana-cogito>

<https://www.youtube.com/watch?v=WgV4P--iWJA>

Temat: Bądź wierny zasadom. Zbigniew Herbert, „Przesłanie Pana Cogito”.

Pytania:

1. Jak rozumiesz słowo „przesłanie”?
2. Kim jest postać mówiąca w liryku i do kogo się zwraca?
3. Podmiot liryczny posługuje się czasownikami w trybie rozkazującym, np. *idź, czuwaj, powtarzaj*. W jakich sytuacjach stosujemy taką formę czasownika?
4. Jakie cenne wskazówki życiowe, nakazy, zakazy zawiera wiersz? Jakie przesłanie płynie z utworu?
5. Dlaczego poeta w utworze zestawiał ze sobą Gilgamesza, Hektora i Rolanda? Co łączy tych bohaterów?